

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Székely Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a Németh és Tímár Ügyvédi Iroda által képviselt **I.rendű alperes neve** (címe) I. rendű, a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve** (címe) II. rendű és a dr. Pataki Bernadett ügyvéd által képviselt **III.rendű alperes neve** (címe) III. rendű alperesek ellen szerződés részleges érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a.....Törvényszék 2017. november 29-én kelt .../18. számú ítélete ellen a III. rendű alperes által 20. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Mellőzi az I. rendű és a III. rendű alperesek perköltség és le nem rótt illeték megfizetésére kötelezését.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 45.750 (negyvenötezer-hétszázötven) forint elsőfokú perköltséget, a III. rendű alperesnek 68.000 (hatvannyolcezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint az államnak, az illetékes állami adóhatóság felhívására 36.000 (harminchatezer) forint le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes és a II. rendű alperes, mint adósok és zálogkötelezettek az I. rendű alperessel, mint hitelezővel és zálogjogosulttal 2008. június 18-án ingatlan jelzálogjoggal biztosított devizában nyilvántartott jelzálogtípusú kölcsönszerződést kötöttek, melyet ... közjegyző mellett működő ... közjegyző helyettes .../O. ügyszám alatt közjegyzői okiratba foglalt. A szerződés alapján a hitelezők 7.130.000 forintnak megfelelő CHF-ban nyilvántartott jelzáloghitel nyújtására vállaltak kötelezettséget 300 hónap futamidőre 2033. június 30-i lejárattal.

A szerződés III. pont 2. bekezdés szerint a szerződő felek megállapodtak abban, hogy a jelen közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapján az adósok terhére mindenkor fennálló kölcsön és járuléktartozás tekintetében annak közokirati tanúsításaként az adósoknak a hitelezőnél vezetett számlái és a hitelező vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői ténytanúsítványt fogadják el. Rögzítették, hogy az adósok és a zálogkötelezettek alávetik magukat annak, hogy a jelen közjegyzői okirat alapján az adósok terhére fennálló kölcsön- és egyéb járuléktartozás összegét, esetleges végrehajtási eljárás kezdeményezése esetén is, a hitelező felkérésére a fenti módon közjegyző tanúsítsa.

A felperes módosított keresetében a kölcsönszerződés III. pontjába foglalt fenti szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítását kérte. A sérelmezett kikötések tisztességtelenségét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (a továbbiakban 1959. évi Ptk.) 209/A.§ (1) bekezdésére és a fogyasztóval kötött szerződésben tisztességtelennek minősülő feltételekről szóló 18/1999.(II.5.) Kormányrendelet (a továbbiakban R.) 1.§ (1) bekezdése b) és j) pontjára alapította, álláspontja szerint a támadott kikötés kizárólag a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e, illetve a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára változtatja meg.

Az I. és a III. rendű alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a kölcsönszerződés III. pontjának 2. bekezdésébe foglalt szerződési feltételek érvénytelenek, nem jelentenek kötelezettséget a felperesre és a II. rendű alperesre. Kötelezte egyetemlegesen az I. és III. rendű alperest a felperes javára 150.000 forint perköltség, valamint az államnak 36.000 forint le nem rótt eljárás illeték megfizetésére.

Ítéletének indoklásában megállapította, hogy a kölcsönszerződés III. pont 2. bekezdése tisztességtelen feltétel, mert a R.1.§ (1) bekezdés b) és j) pontjaiba ütközik, ami miatt az 1959. évi Ptk.209/A.§ (2) bekezdése alapján semmis, érvénytelen. Ennek alapjául hivatkozott a BDT2015. 3420 és a BDT2017. 3629 szám alatt közzétett eseti döntésekben rögzített jogértelmezésre, és azzal összhangban megállapította, hogy a kikötés alapján a bank által kimunkált tartozásról tesz közjegyzői okiratba foglalt tartozáselismerő nyilatkozatot a felperes fogyasztó, aminek következtében valójában a hitelező dönt az adós szerződésszerű teljesítéséről, és a bizonyítási teher a fogyasztó hátrányára megváltozik. Utóbbi körben kiemelte, hogy a szerződéses kikötés hiányában az alperest terhelne a követelés pontos összegének bizonyítása az adós ellen a tartozás megfizetése iránt indított perben, a szerződési feltétel folytán azonban a fogyasztónak kell bizonyítani, hogy a követelés érvényesen nem jött létre, egészben vagy részben megszűnt.

Az ítélet ellen a III. rendű alperes fellebbezett, annak megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte.

Álláspontja szerint a perbeli szerződéses kikötések nem alkalmasak a felperes hátrányára egyenlőtlenség előidézésére, mivel a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban Hpt.) 206.§ (2) bekezdése alapján az adós ugyanolyan helyzetben van a kikötéssel, mint a kikötés nélkül. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon állapította meg a R.1.§ (1) bekezdés b) és j) pontjaira hivatkozással, hogy a bizonyítási kötelezettség a felperes terhére fordul meg, mivel ez a kötelezettségvállalás közokiratba foglalásával és a végrehajtási záradékolással mindenképpen így alakul. Álláspontjának alátámasztására hivatkozott a végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban Vht.) szerződéskötéskor hatályos 21.§-ára és a jelenleg hatályos 23/C.§-ára, valamint a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 111-112. §-ában írtakra.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kiemelte, hogy a szerződési kikötéssel a felperes alávetette magát annak, hogy a tartozása mértékét minden körülmények között az alperes legyen jogosult meghatározni, ezért ez a feltétel kizárólagosan az alperest jogosította fel annak megállapítására, hogy a felperes teljesítése szerződésszerű-e, továbbá a bizonyítási terhet a felperes hátrányára változtatta meg. Álláspontjának alátámasztására hivatkozott a BDT2018. 3813 számú közzétett eseti döntésre is. Kérte továbbá a per tárgyalásának felfüggesztését az Európai Unió Bírósága előtt C-34/18. szám alatt megindított előzetes döntéshozatalai eljárás befejezéséig.

A fellebbezés megalapozott.

A felperes kérte a per tárgyalásának felfüggesztését az 1952. évi Pp.152.§ (2) bekezdésére tekintettel az Európai Unió Bírósága előtt C-34/18 szám alatt megindított előzetes döntéshozatali eljárás érdemi elbírálásáig.

Az előzetes döntéshozatali eljárás és a jelen eljárás összefüggése csak akkor állapítható meg, ha az előzetes döntéshozatali eljárásban vizsgált kérdés a kereset tárgya volt, és a fellebbezés folytán tárgya a másodfokú eljárásnak is. Ezért a másodfokú bíróság azt tekintette át, hogy a keresetben és a fellebbezésben előadottak összefüggenek-e az Európai Unió Bírósága előtt előzetes döntéshozatal tárgyában folyamatban lévő ügygel, és annak alapján az ügy érdemi elbírálásának előkérdése-e az előzetes döntéshozatali eljárásban hozható határozat.

A ... Ítélet tábla a megjelölt eljárásban az alábbi kérdéseket terjesztette elő az Európai Unió Bírósága elé.

1. A [a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK] irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontját úgy kell-e értelmezni, hogy az általánosan és minden további vizsgálódást szükségtelenné tevő módon, közrendi szabály rangjával bíró uniós normaként tiltja általános vagy egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételként a bizonyítási kötelezettséget a fogyasztónak minősülő adósra átfordító célú, vagy ilyen hatású szerződéses rendelkezés hitelező általi kikötését? [A melléklet 1. pont q) alpontja azokra a feltételekre vonatkozik, amelyek kizárják vagy gátolják a fogyasztó jogainak érvényesítését peres eljárás kezdeményezése vonatkozásában, vagy más jogorvoslati lehetőség igénybe vételében, különösen arra kötelezve a fogyasztót, hogy csak jogszabályi rendelkezések által nem kötött döntőbíráshoz fordulhat, jogtalanul korlátozva a rendelkezésére álló bizonyítékokat, vagy olyan bizonyítási terhet róva a fogyasztóra, amelyet az alkalmazandó jog értelmében rendesen a másik szerződő félnek kellene viselnie.]

2. Amennyiben az irányelv melléklete 1. pontjának q) alpontja alapján a szerződési feltétel célját és hatását is értékelni kell, megállapítható-e az olyan szerződési feltétel fogyasztói jogokat akadályozó hatása, amelyre figyelemmel a fogyasztónak minősülő adós alappal feltételezi, hogy a szerződést a maga egészében valamennyi feltételre kiterjedően a hitelező által követelt módon és mértékben teljesítenie kell abban az esetben is, ha meggyőződése szerint a hitelező által kért szolgáltatással részben vagy egészben nem tartozik, illetve amelynek az a hatása, hogy a fogyasztót korlátozza vagy elzárja a méltányos tárgyaláson alapuló vitarendezési módtól, mert a hitelezőnek elegendő erre a szerződési feltételre hivatkoznia ahhoz, hogy a jogvitát lezártnak tekintse?

3. Amennyiben az irányelv mellékletében felsorolt tartalmú szerződési feltételek tisztességtelenségéről is az irányelv 3. cikk (1) bekezdésében írt szempontok [a feltétel a jóhiszeműség követelményével ellentétben a felek szerződésből eredő jogaiban és kötelezettségeiben jelentős egyenlőtlenség előidézett-e a fogyasztó kárára] szerint kell dönten, ebben az esetben megfelel-e az irányelv 5. cikkében foglalt világos és érthető megfogalmazás elvének a szerződés teljesítésével, a hitelezővel szembeni peres és peren kívüli viták rendezésével, illetőleg az igényérvényesítéssel kapcsolatos fogyasztói döntéseket befolyásoló olyan feltétel, amely nyelvtanilag ugyan világos, de joghatása csak a nemzeti jogszabályok értelmezésével állapítható meg, amelyben egységes bírói gyakorlat a szerződéskötés időpontjában nem volt és az azt követő években sem alakult ki?

4. Úgy kell-e értelmezni az irányelv mellékletének 1.m) pontját [megadják a jogot az eladó vagy szolgáltató számára annak megállapítására, hogy az áruk vagy szolgáltatások megfelelnek-e a

szerződésnek, illetve megadják azt a kizárólagos jogot, hogy a szerződés bármely feltételét az eladó vagy szolgáltató értelmezze], hogy az egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel abban az esetben is lehet tisztességtelen, ha az a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel egyoldalúan a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére, és ezt a fogyasztó még a szerződő felek bármelyikének teljesítése előtt magára nézve kötelezőnek elismeri.

A fenti kérdésekből következik, hogy az Európai Unió Bíróságának döntése kizárólag azokban az ügyekben lehet irányadó, melyben a bizonyítási kötelezettséget a fogyasztónak minősülő adósra átfordító célú vagy ilyen hatású szerződéses rendelkezés merül fel; melyben az adós alappal feltételezi, hogy a szerződést a hitelező által követelt módon és mértékben teljesítenie kell abban az esetben is, ha meggyőződése szerint a kért szolgáltatással részben vagy egészben nem tartozik; amelynek olyan feltétel a tárgya, amely nyelvtanilag ugyan világos, de joghatása csak a nemzeti jogszabályok értelmezésével állapítható meg; illetve mely feltétel a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel egyoldalúan a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére.

A fenti körülmények jelentik ugyanis azt a kiindulási alapot, melyek fennállására figyelemmel az indítványozó által feltett értelmezési kérdések tisztázásra várnak.

A jelen perben azonban az előzetes döntéshozatali eljárást megalapozó, a kérdések ténybeli alapjaként szolgáló körülmények nem álltak fenn. A jelen perben azt kellett megállapítani, hogy a bizonyítási kötelezettség nem fordult meg; a perben támadott feltétel a fogyasztó teljesítése szerződésszerűségének megítélésére a másik felet nem jogosította fel; nem merült fel a perben, hogy a fogyasztónak minősülő adós azt feltételezné, tartozását abban az esetben is teljesítenie kellene, ha a kért szolgáltatással nem tartozik; a fogyasztónak a méltányos tárgyaláson alapuló vitarendezési módtól történő elzárása sem merült fel.

A perbeli feltétel joghatásának vizsgálatánál a nemzeti jogszabályok értelmezése a jelen perben sem volt elkerülhető, mivel a joghatás fogalmilag a jogszabályokból folyik. A nemzeti jogszabályok értelmezését azonban az Alaptörvény 28. cikkének értelmében az uniós jog primátusának elvét nem sértve nem az Európai Unió Bíróságának, hanem a nemzeti bíróságoknak kell elvégezniük.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy az előzetes döntéshozatali eljárásban feltett kérdések mikénti megválaszolása a jelen perre nem hat ki, így a Pp.152.§ (2) bekezdése alapján a felfüggesztésnek sem volt helye.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg, az abból levont jogi következtetésével és a fellebbezéssel támadott érdemi döntésével a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A Ítélet tábla korábban - együtt a ..., a ... és a ... Ítélet táblával - azt a BDT2017. 3629 és BDT2015. 3420 számú döntésekkel alátámasztott gyakorlatot követte, hogy a per tárgyát képező rendelkezéshez hasonló kikötés a R.1.§ (1) bekezdésének b) és j) pontjai alapján tisztességtelen, ha annak alapján az adós a szerződéskötéskor előre elismeri, hogy a jövőben bármikor fennálló tartozása a kölcsönadó saját üzleti könyvei, illetve nyilvántartása alapján a közjegyző által kiállított közjegyzői tanúsítványban megállapított összeggel azonos.

Ez a gyakorlat - ami a BDT2018. 3813 számú döntésből is kitűnik - azonban a továbbiakban nem tartható fenn. A másodfokú bíróságnak hivatalos tudomása van arról, hogy a Kúria, mint felülvizsgálati bíróság a Ítélet tábla ítéletének felülvizsgálata során hozott .../4. számú ítéletében a fogyasztói kölcsönszerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződéses rendelkezésen alapuló

tényszerűségét tisztességtelenségéről úgy foglalt állást, hogy az a szerződéses rendelkezés, amely szerint a pénzügyi intézmény a saját nyilvántartásai alapulvételével jogosult a fogyasztói tartozások kimutatására, és a szerződő felek az e kimutatás alapján készült, közokiratba foglalt ténytanúsítványt tekintik irányadónak, nem minősül joghatályos tartozáselismerő nyilatkozatnak, ezért a bizonyítási terhet a fogyasztó számára hátrányosan nem változtatja meg és nem korlátozza a fogyasztó jogszabályon alapuló igényérvényesítési lehetőségét sem. A Kúria a bíróságok jogalkalmazásának egysége biztosítására ugyanebben az elvi kérdésben hozott .../2016. számú ítéletét az EBH2018.G.1. számú határozatával 1/2018. számú gazdasági elvi határozatként közzé is tette.

A kölcsönszerződés kifogásolt szerződési feltétele tisztességtelenségének vizsgálata során valóban jelentősége volt annak, hogy az alperesnek a Hpt. és a rá vonatkozó egyéb jogszabályi rendelkezések alapján az ügyfeleivel szemben fennálló követeléseiről folyamatos nyilvántartást kellett vezetnie, az arról készült kimutatást az ügyfeleknek legalább évente, valamint a szerződés lejártakor meg kellett küldenie, és a kimutatást - eltérő szerződéses rendelkezés hiányában - elfogadottnak kellett tekinteni, ha az ügyfél a kézbesítéstől számított 60 napon belül írásban nem emelt kifogást. Ezek a banki nyilvántartásra vonatkozó rendelkezések azonban nem értékelhetők olyan jogszabályi előírásként, amelyek a hitelező saját nyilvántartásai és üzleti könyvei szerint fennálló, közjegyzői ténytanúsítványba foglalt tartozás adós által előre történő elismerésének a szerződés részévé válását írnák elő, a másodfokú bíróság ezért nem értett egyet az alperes azon következtetésével, hogy az 1959. évi Ptk.209.§ (5) bekezdése kizárta a szerződési feltétel tisztességtelenségének megállapítását. Ezt tehát érdemben kellett vizsgálni.

A Kúria elvi határozatának iránymutatása szerint a feltétel tisztességtelenségének eldöntése szempontjából döntő jelentőségű, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés III. pontjának azon kikötése, amelyben a felperes a terhére fennálló tartozás tekintetében a banknál vezetett számlái és a bank vonatkozó bizonylatai alapján készített közjegyzői okiratba foglalt közjegyzői tanúsítványt elfogadja a kölcsön- és járuléktartozás tanúsításaként, nem tekinthető az 1959. évi Ptk.242.§-a szerinti tartozáselismerő nyilatkozatnak. Ennek oka az, hogy e rendelkezés nem felel meg az EBH2000. 309 szám alatt közzétett elvi határozatba foglalt követelményeknek, ugyanis nem egy fennálló, összszerszerűen meghatározott követelésre vonatkozik. Ezért a kifogásolt kikötés esetében nem érvényesülnek a tartozáselismerés joghatásai, az nem fordítja meg a bizonyítási terhet.

Abban az esetben, ha az I. rendű alperes a szerződésből eredő követelését peres úton kívánja érvényesíteni, a perben a Pp.164.§-ának (1) bekezdése értelmében őt terheli annak bizonyítása, hogy a szerződés milyen tartalommal jött létre, ennek alapján milyen összeget folyósított a felperes részére, a felperes mennyit teljesített és ennek eredményeként mekkora a felperes fennálló tartozása. Az alperes erre vonatkozó tényállításai nyilvánvalóan a saját nyilvántartásán alapulnak, vita esetén a perben a nyilvántartás elszámolási elveit, módszereit és adatait be kell mutatnia, számításait le kell vezetnie. Ha a felperes mindezeket követően is azt állítja, hogy az alperes elszámolása nem felel meg a szerződésben foglaltaknak, illetőleg a közölt számítás hibás, vagy arra hivatkozik, hogy részéről nagyobb összegű teljesítés történt, ellenbizonyítással élhet. A bizonyítási teher alakulását, a bizonyítási eljárás lefolytatását tehát a kölcsönszerződés III. pont 2. és 3. bekezdésének hivatkozott rendelkezése nem befolyásolja.

Az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) felek közötti szerződéskötés idején hatályos 21.§-ának (1) bekezdését, illetve a jelenleg hatályos 23/C.§ (1) bekezdését, aminek értelmében végrehajtási záradékkal látható el a közjegyzői okirat, ha az tartalmazza a szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra irányuló vagy egyoldalú kötelezettségvállalást,

a jogosult és a kötelezett nevét, a kötelezettségvállalás tárgyát, mennyiségét (összegét) és jogcímét, valamint a teljesítés módját és határidejét. Ha a kötelezettség feltételnek vagy időpontnak a bekövetkezésétől függ, a végrehajthatósághoz a Vht. korábbi 21.§ (2) bekezdése, illetve jelenlegi 23/C.§ (2) bekezdése szerint az is szükséges, hogy a feltétel vagy időpont bekövetkezését közokirat tanúsítsa.

E szabályok értelmében a közokiratba foglalt kölcsönszerződés, illetve egyoldalú kötelezettségvállalás alapján az adós tartozásának már lejárt részleteire minden további feltétel nélkül, a szerződés felmondása esetén a teljes tartozás összegére pedig akkor van helye végrehajtási záradék kibocsátásának, ha a végrehajtást kérő az adós szerződésszegése miatt szintén közokiratba foglalt jognyilatkozattal felmondta a szerződést. Az, hogy az utóbbi esetben a szerződésszegés valóban bekövetkezett-e és az emiatt közölt felmondás jogszerű-e, a végrehajtási záradék kiállítására irányuló kérelem elbírálása során érdemben nem vizsgálható, e vonatkozásban elegendő a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata (BH2002. 491, BH1997. 348).

Az adós szerződésszegésének, illetőleg a felmondásnak a tényét, valamint a végrehajtást kérő nyilvántartásai szerint fennálló tartozás aktuális összegét a végrehajtást kérő egyoldalú nyilatkozata alapján rögzítő, közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény 111.§-ában szabályozott közjegyzői okirat nem ügyleti okirat, hanem jogi jelentőségű tényeket rögzítő ténytanúsító okirat (közjegyzői tanúsítvány). Az ilyen okirat kiállítását a végrehajtást kérő akkor is kérheti a közjegyzőtől, ha erről az adóssal kötött szerződésben előzetesen külön nem rendelkeztek, illetve az adós előzetesen nem nyilatkozott arról, hogy a végrehajtást kérő nyilvántartásában rögzített adatok a ténytanúsítvány kiállításának alapjául szolgálhatnak. A közjegyzői ténytanúsítvány kiállítását és a végrehajtási záradék kibocsátását tehát a végrehajtást kérő e szerződéses kikötés hiányában is ugyanilyen módon és tartalommal kérhetné.

Ha a végrehajtási záradék kiállítására sor kerül, az adós a tartozását valóban csak a Pp.369.§-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben vitathatja. Ez azonban a végrehajtási záradék és a közjegyzői tanúsítvány jogintézményére vonatkozó, a fentiekben ismertetett szabályokból következik. A peres felek között létrejött kölcsönszerződés e vonatkozásban nem biztosít több jogosultságot az alperes részére, illetve nem ró több kötelezettséget a felperes terhére, mint amelyek az irányadó jogszabályok alapján őket egyébként megilletnék, illetve terhelnék. A bizonyítási teher ugyanis a Pp.369.§-a szerinti végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránti perben is a Pp.164.§-ának (1) bekezdésén alapul. Az igényérvényesítés lehetőségei, a bizonyítási teher alakulása körében tehát a kölcsönszerződés III. pontja a felperes jogi helyzetét nem érinti, semmilyen módon nem teszi hátrányossá.

Utal a másodfokú bíróság arra, hogy a végrehajtás közjegyzői okirat záradékolása útján, tehát a peres út igénybevétele nélküli elrendelését lehetővé tévő szabályozás az Alkotmánybíróság 1423/B/210. és 1245/B/2011. számú határozatai szerint nem alkotmányellenes, nem sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, és az Európai Unió Bírósága C-32/14. számú ügyben hozott határozat szerint nem összeegyeztethetetlen a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv fogyasztóvédelmi követelményeivel sem.

A Kúria BH2018. 146 számú eseti döntésben közzétett iránymutatására figyelemmel a kölcsönszerződés támadott kikötése nem lehet tisztességtelen a R.1.§ (1) bekezdésének b) pontja alapján sem, mert aszerint fogyasztói szerződésben az a szerződési feltétel minősül tisztességtelennek, amely kizárólagosan a fogyasztóval szerződő felet jogosítja fel annak megállapítására, hogy teljesítése szerződésszerű-e. E rendelkezésnek mind a nyelvtani, mind a fenti

irányelv 3. cikkének 3. bekezdése és a mellékletének 1.m. pontja figyelembevételével történő értelmezéséből is az következik, hogy az a kikötés tisztességtelen, amely fogyasztóval szerződő felet, jelen ügyben tehát az alperest arra jogosítja, hogy a saját teljesítése szerződésnek megfelelőségét kizárólag maga állapítsa meg. A perbeli kikötés azonban az alperest a saját teljesítése szerződésszerűségének megítélésére nem jogosította fel, így az R.1.§ (1) bekezdés b) pontja alapján nem tisztességtelen.

A szerződés III. pontjában kifogásolt szerződési kikötésnek az 1959. évi Ptk.207.§ (1) bekezdése szerinti értelmezésével nem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, hogy az I. rendű alperest a szerződés bármely feltételének kizárólagos értelmezésére jogosítaná fel, illetve kizárná vagy korlátozná a fogyasztó jogszabályon vagy felek közötti megállapodáson alapuló igényérvényesítési lehetőségeit. Az erre való hivatkozását a felperes a perben valójában nem is fejtette ki, ezért a szerződési kikötés a R.1.§ (1) bekezdés a) és i) pontja alapján sem minősülhetett tisztességtelennek.

A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján fellebbezett részében helybenhagyta.

A másodfokú bíróság döntésével a felperes mind az első-, mind a másodfokú eljárásban pervesztes, a másodfokú bíróság mellőzte a pernyertes I. és III. rendű alperesek le nem rótt elsőfokú eljárási illeték és perköltség megfizetésére kötelezését és a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a felperest a pernyertes I. és III. rendű alperesek részéről felmerült perköltség megfizetésére, mely a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet alapján, az I. rendű alperes vonatkozásában a 2.§ (1) bekezdése szerint, míg a III. rendű alperes tekintetében a 3.§ (3) és (5) bekezdése szerint megállapított általános forgalmi adóval növelt ügyvédi munkadíj, és a III. rendű alperes által előlegezett fellebbezési illeték. A felperes viseli a saját költségeit. A II. rendű alperes részéről a másodfokú eljárásban költség nem merült fel. A felperes az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt kereseti illetéket az Itv.74.§ (3) bekezdése szerint alkalmazandó 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak.

Pécs, 2018. május 3.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró